

E kirje (E 31/2026 vp.) EU:n yhteisen kalastuspolitiikan perusasetuksen 1380/2013 arvioinnista

**Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam
Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 9.6.2026**

Komission arvioinnin keskeiset havainnot

- Komission arvioinnissa todetaan, että viime vuosikymmenen aikana kalastuspaineen vähentämisessä on tapahtunut selkeää edistystä, mutta se ei ole johdonmukaisesti johtanut kalakantojen säilyttämiseen tai elvyttämiseen MSY tasoon.
- Taloudellinen kehitys kalastuksessa ei ole ollut odotettua: kapasiteettia ei ole vähennetty riittävästi ja saaliiden väheneminen ovat edelleen heikentäneet laivastonosien kannattavuutta.
- Vesiviljelytuotanto ei EU:n alueella ole kasvanut, kalan jalostus on sektorina ollut vahvempi.
- Tarkistettu valvonta-asetus on tärkeä virstanpylväs paremman täytäntöönpanon tiellä.
- Lisäksi arvioinnista käy ilmi, että komission mielestä useimmissa tapauksissa suurin haaste ei ole YKP:n säännöissä vaan epäyhtenäisessä täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa jäsenvaltioissa.
- Kaiken kaikkiaan YKP-asetus on edelleen erittäin tärkeä ja merkityksellinen väline yhteisen luonnonvaran ja siihen liittyvän taloudellisen toiminnan hallinnoinnissa. Se on laaja ja kattavien tavoitteiden avulla se pystyy vastaamaan moniin esiin nouseviin kysymyksiin.

Arvioinnin prosessi

- E kirje käsiteltiin kalastusjaoston kokouksessa 22.5.2026. Sen perusteella käytiin rakentava keskustelu ja valtaosa sidosryhmistä pitivät sitä hyvänä lähtökohtana. Suomen luonnonsuojeluliitto jätti kuitenkin eriävän mielipiteen asiaan, koska katsoo, että perusasetusta ei tule avata vaan keskittyä toimeenpanoon.
- Arvioinnista keskusteltiin kalastusministerien epävirallisessa kokouksessa 5.5.2026, jossa arviointia pidettiin pääosin onnistuneena. Jäsenvaltiot katsoivat kuitenkin, että sääntelyä pitää yksinkertaistaa ja tehdä paremmin käytännössä toimivaksi. Alueellistaminen on oikea kehityssuunta ja sitä pitää vahvistaa. Vesiviljelyn kehitys on priorisoitava strategiseksi kehityskohteeksi.
- Energiasiirtymää, laivaston turvallisuutta ja kalastajien työhyvinvointia on edistettävä ja siksi ei saisi rajoittaa laivaston kapasiteettia tiukalla sääntelyllä. YKP:n rahoitus on monen jäsenvaltion mielestä komission ehdotuksessa riittämätön vuoden 2027 jälkeiselle ajalle.
- Seuraavaksi arvioinnista keskustellaan maatalous- ja kalastusneuvostossa 22-23.6.2026 perustuen puheenjohtajamaan laatimiin kysymyksiin.

Ehdotukset Suomen kannoiksi, 1

- Suomi katsoo, että komissio on suorittanut perusteellisen arvion YKP-asetuksesta ja että julkaistussa komission työkirjassa annetaan tasapainoinen tilannekuva asetuksen vaikutuksesta ja sen merkityksestä.
- Suomen kannalta keskeiset kysymykset liittyvät YKP-asetuksen määräyksiin kalakantojen kestävän enimmäistuoton (MSY, maximum sustainable Yield) tavoitteesta ja sosioekonomisiin tavoitteisiin, vesille pääsyyn (talousvyöhyke ja aluevedet), suhteelliseen vakauteen kiintiöjaossa, jäsenvaltioiden toimivaltuuksiin kalastuksen säätelyssä sekä kalastuspolitiikan alueellistamiseen. Suomi haluaa jatkaa näitä elementtejä ja edelleen perustaa niitä parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon.

Ehdotukset Suomen kannoiksi, 2

- Suomi kannattaa tieteellisen työn merkityksen korostamista osana YKP-asetusta ja sen soveltamista. Alueellistamisen näkökulmasta olisi tärkeää, että jäsenvaltiot voisivat nykyistä enemmän osallistua ICES:ltä pyydettävän tieteellisen neuvon kysymysten valmisteluun, jotta tieteellinen neuvo vastaisi mahdollisimman hyvin alueellisia tarpeita.
- Suomi kannattaa ekosysteemilähestymistavan laajempaa soveltamista myös käytännössä kuten esimerkiksi ottamalla kalastuksen säätelyssä huomioon Itämeren tilassa tapahtuvat muutokset. Toisaalta lähestymistavassa on tarpeen ottaa huomioon hylkeiden ja merimetsojen runsastuneiden kantojen vaikutukset kalakantoihin ja kalastukseen.

Ehdotukset Suomen kannoiksi, 3

- Kalastuksen valvontaa koskevissa järjestelyissä tulisi kalastuksen säätelyn tavoin voida soveltaa alueellistamista siten, että valvonnan tulos on kalastuksen relevantilla säätelyalueella yhdenmukainen.
- Perusasetuksen säännökset laivaston kapasiteettirajoituksista ovat keskeisiä kalastuslaivaston energiasiirtymän toteuttamisen kannalta. Säännösten joustavoittaminen olisi tältä osin välttämätöntä niin perusasetuksessa kuin rahastoasetuksessa.
- YKP-asetuksessa mainitut kalakantojen monivuotiset suunnitelmat ovat tärkeitä. Niihin liittyvä keskeinen muutostarve koskee myös Itämeren monivuotisen suunnitelman (asetus 2016/1139) artiklaa 4(6) (TAC:n asettaminen alle 5 prosentin riskillä sille, että kalakannan koko laskee alle Blim tason). Artiklakohtaa on tarpeen muuttaa niin, ettei se ole ristiriidassa artiklassa 5 olevien kalakantojen ensisijaisten suojatoimenpiteiden kanssa ja ettei se johda perusteettomaan TAC:ien vähentämiseen.

Ehdotukset Suomen kannoiksi, 4

- Suomi pitää tärkeänä löytää keinoja alan uudistumisen nopeuttamiseksi ja viranomaistoiminnan kehittämiseksi sekä yhteisen kalastuspolitiikan sääntely-ympäristön yksinkertaistamiseksi. Yksi tällainen keino olisi esimerkiksi sääntelyhiekkalaatikkomallin (engl. regulatory sandbox) sisällyttäminen yhteisen kalastuspolitiikan perusasetukseen.
- Vesiviljelyn osalta YKP-asetuksen säännösten olisi paremmin vaikutettava toimialan kestävään kasvuun.
- On tärkeää, että YKP olisi hallinnollisesti mahdollisimman kevyt, oikeasuhtainen ja kustannustehokas.